

Engagement er trofasthed!

Hospitalspræst Christian Juul Busch,
Rigshospitalet.

christian.busch@rh.regionh.dk

10. Landskonferanse om "Utfordringer ved livets slutt".
Molde den 7. september 2007

Forventet indhold

- Tillykke med jubilæet!
- Engagement i det palliative felt -
 - Hvad er engagement?
- Utilstrækkeligheden –engagementets problem?
- Værdierne
 - Patienternes
 - Behandlernes og plejernes

Engagement 1.

Hvad er engagement?

Fransk – engagement [mettre en gage] -

- At give i pant (juridisk)
- At sætte på spil – (ære)

At engagere sig =

-at sætte sig selv på spil - den faglige ære og den personlige stolthed.

Engagement .

Skelnen mellem -

- Tilværelsen som problem
 - man kan løse og dominere
- Tilværelsen som mysterium
 - der kan gribe mennesket og engagere det!
- Engagement er trofasthed! – overfor tilværelsen som mysterium; det er en skabende trofasthed, der holder mennesket fast ved særlige løfter og engagementer overfor andre.

Gabriel Marcel. Etre et avoir (1930)

Engagements problem .

- I engagementet er indbygget en "mangel" – følelse af utilstrækkelighed.

Engagements problem .

- Vigtigt at "portionere" engagementet

Utilstrækkeligheden –teoriernes begrænsning?

Kan det
være sådan
at vores
engagement
kan blive
ødelagt, hvis
vi ikke har
en teori der
passer til det
vi møder?

Billeder er slettet af hensyn til
evt. rettigheder til copyright !

OMSORRG

De
sorgteorier
Vi anvender
passer
bedre til
dem, der
anvender
teorierne
end dem, de
anvendes
på!

Tony Walter

Sorg

Utilstrækkeligheds- følelsen

Værdierne?

Patienternes
og vores.

Værdier – patienternes og vores

Sådan som man betragter mennesket, sådan behandler man det!

Sådan som man behandler mennesket, sådan betragter man det!

(Peter Kemp. Det uerstattelige. En teknologi-etik. Spektrum 1991)

Værdier – patienternes og vores

Værdier er aldrig historieløse men optræder konkrete og kontekstuelle – hvis ikke - er de tomme, abstrakte.

Patienter siger ikke: ”Mine grundlæggende værdier er krakeleret!”

Lungetransplanteret: ”Hvis ikke jeg kan svinge fluestangen, kan det hele være lige meget!”

En lille øvelse – om værdier!

- Værdier er individuelle

At forstå et
andet
menneskes
værdier
forudsætter
engagement,
kontakt og
kommunika-
tion.

*Kontakt fra latinsk *contingere*, "at røre"
com-tangere, "at bevæge sig i samme takt!"*

Patienternes værdier - forskelligheden

Hvad karakteriserer værdierne hos fremtidens patienter?

Hvorfor føler
nogle ældre, at
de er til besvær?

<i>Værdier / Autoritet</i>	Traditionelle samfund	Moderne samfund	Sen- moderne samfund
<i>Tony Walter:</i> The Revival of death. (værdier)	Respekt for Gud, Konge og Fædreland	Sundhed / Privatliv / Værdighed / Uafhængighed	Følelser / Vækst Valg / Kontrol / Autonomi / Selv
<i>Ralf Pittelkow:</i> Det personlige samfund.		Lighed Ydre velfærd	Sikkerhed Indre velfærd Solidariske egoister Risikovillige tryghedsnarko- maner
<i>Henrik Jensen:</i> Ofrets århundrede.	Fader autoritært samfund	Brodersamfund	Modersamfund Selvets kultur / Lykkesamfund

Skammen & "at skabe sig"

"... Tradisjonelle normer om skammen handlet om å realisere seg selv for mye, ut over en kollektivt definert norm. Moderne skam handler om å realisere seg selv for lite i forhold til idealet om å bli til noe mer enn "almindelig". Tradisjonel skam var taus eller åben dialog med andre. Moderne skam er i større grad en dialog med seg selv om manglende selvrealisering."

Finn Skårderud. Tapte ansikter. Introduktion til en skampsykologi 1.

I: Wyller, T (2001) Skam. Perspektiver på skam, ære og skamløshet i det moderne. Fagbokforlaget, Bergen.

<i>Coping</i>	Traditionelle samfund	Moderne samfund	Sen-moderne samfund
<i>Styrke viser sig i...</i>	Bøn	Tavshed / Stilhed	"Tale om det"
<i>Coping-strategi</i>	Rituel	Private følelser	"Ekspressionisme"
<i>Netværk</i>	Naboer / slægt	Kernefamilie	Selvhjælpsgruppen
<i>Opsyn ved ...</i>	Præsten (mand) / Naboer	Lægen (mand) / Naboer	Rådgiver (kvinde)
<i>Opsyn med ...</i>	Sjælen / levned	Krop / levned	Følelser

Videre læsning

- Tony Walter. *The Revival of Death*. Routhledge. London 1994.
- Når patienten vågner. Et debatoplæg om det 21. århundredes patientkultur. Huset Mandag Morgen Strategisk Forum, 1999.
- Christian Juul Busch. *Læge-patient forholdet – En balanceret ubalance*. I: *Læge-patient-forholdet. Refleksioner og visioner*. Det Ethiske Råd 2003. s. 91-102.
- Peter Kemp. *Det uerstattelige. En teknologi-etik*. Spektrum 1991.

christian.busch@rh.regionh.dk